

5 ideer til lederens juletale

08.12.17

Prøv en lidt anderledes tale til dine medarbejdere. En tale, der ikke handler om mål, økonomi, kerneopgave, og hvad der ellers plejer at stå af stikord på dine papirer. Her få du inspiration til, hvordan du kan tale om blandt andet forventninger, styrke og traditioner. Emner, der lægger op til refleksion her, hvor året rinder ud.

Af Tommy Kjær Lassen, cand.theol., ekstern lektor, ledelseskonsulent og erhvervsfilosof

Juletiden er en oplagt anledning til at stoppe op og reflektere over det store i livet. Den er en anledning til at sætte pris på de små ting i dagligdagen. Den er en påmindelse om, at vi også har brug for at tale et andet sprog i arbejdslivet, end præstationens og resultatmålenes sprog.

Julen er en anledning til at fejre og fremhæve hverdagens spontane indfald, de små tilskyndelser, det anerkendende blik, den ekstra indsats for teamet og sammenholdet på tværs.

Nedenfor følger fem idéer til din juletale til medarbejderne. Idéerne er korte og skal bare sætte dine tanker i gang. Hvad synes du, kunne være vigtigt at fortælle i din afdeling i anledning af julen?

Saml dit team til et morgenmøde omkring det væsentlige i arbejdslivet eller en eftermiddagsstund med julestemning, refleksion og fællesskab.

1. Du er ikke dit job

Kravene til morgendagens kompetencer kommer i stigende grad til også at handle om dannelse. For at være en god medarbejder, må du først være et godt menneske. Det betyder blandt andet, at du må have et liv uden for jobbet.

Ligesom din bankrådgiver sikkert vil råde dig at sprede din formue på flere forskellige aktier, bør du også sprede din 'meningsinvestering' på forskellige dele af dit liv. Du må med andre ord ikke kun lade jobbet og karrieren være det, der danner din identitet.

'Du er ikke dit job' siger Tyler Durden-figuren i filmen Fight Club. Dit arbejde er ikke alt. Jo mere arbejdslivet udvikler sig med krav om, at vi er engagerede og 'på' hele tiden, jo vigtigere bliver det at kunne lade op og dyrke livet udenfor jobbet.

Højtiden er en oplagt anledning til at gøre noget ekstra ud af livet uden for jobbet. Overvej hvordan du kan bruge helligdagene til at fejre og markere samværet med dine nærmeste, gøre en ekstra indsats for nogle, du ikke kender, give noget særligt til børnene, eller blot nyde julestemningen, fællesskabet, vinterlandskabet etc.

2. Advent handler om at forvente noget

Advent betyder 'komme'. Advent handler om evnen til at forvente noget – også af det, der ikke umiddelbart synes at være noget.

Forventning er i familie med tillid, håb, overskud og nysgerrighed. Søren Kierkegaard har skrevet det på denne måde: "Med det tilkommende beskæftiger den sig, der forventer noget." Hvis vi ikke forventer noget, bliver vi ligeglade med det, der kommer til os og dermed bliver vi ligeglade med hinanden og med os selv.

Filosoffer, digtere og kunstnere minder os jævnligt om, at vi skal blive bedre til at spejle efter hverdagens små

overraskelser. Tiden er ikke noget, der går, siger de, tiden er noget, der kommer til os. Det er en meget graciøs tanke. Nogle gange kan det, der i én sammenhæng ikke har værdi, vise sig at være meget værdifuldt i en anden.

Det forventningsfulde er en indstilling, vi kan vælge at have. Juletiden er en god anledning til at reflektere over vores forventninger til os selv, til hinanden og til fremtiden. Måske gemmer det kommende år på nogle gode overraskelser, som kommer til os, hvis vi tør forvente noget af hinanden også på arbejdspladsen.

3. Har vi misforstået hvad det vil sige at være stærk?

Oftentimes tænker vi, at vi skal passe på med at vise vores sårbarhed. Vi skal helst være stærke, sikre og fejlfrie. Vi tænker: At være professionel og kompetent er at være stærk. Sårbarhed kan ødelægge din karriere.

Måske er det i virkeligheden et udtryk for styrke, når vi kan stå ved vores tvivl og sårbarhed. Når fællesskabet er trygt og godt, kan vi se fremad uden hele tiden at skulle se os over skuldrene. Vi kan stå ved vores fejl. Sige højt når der er noget, vi ikke ved eller ikke magter.

Vi skal passe på, at vi ikke skaber arbejdsidealiser som ingen af os alligevel kan leve op til. Lad os starte med at tale sandt om, hvordan vi har det. Hvordan kan vi sammen skabe en kultur med mere plads til sårbarhed, tvivl, læring og sand tale?

4. Få flere ritualer og traditioner i arbejdslivet

Vi skal kunne lede os selv, motivere os selv og endda coache os selv. Vi lever i en tid med høj selvbestemmelse og stor frihed. Samtidig er det en tid, hvor mange føler sig stressede, ensomme og triste. Måske har vi for høje forventninger til individet.

Måske er det grænseløse arbejdsliv alligevel ikke godt for os. Måske er det ikke sundt, at vi hele tiden skal tage personligt stilling til al ting og selv vurdere og prioritere vores opgaver?

Spørgsmålet er om vi selv kan styre vores travlhed, fokus og opmærksomhed. Flere forskere siger nej. Derfor kan det være en idé at indføre flere traditioner og faste vaner i afdelingen.

Nogle gange kan stærke traditioner og ritualer reducere kompleksiteten.

Overvej om I med fordel kunne indføre flere gode vaner i arbejdslivet. Måske skulle I aftale at lægge mobilene væk, når I holder møder. Måske skulle I begynde mødet med 3 minutters stilhed. Eller indføre en vane om at gå hjem til tiden. Eller aftale at I siger godmorgen – hver dag. Eller at I ikke løber på afdelingen. Eller at I hver fredag starter med en fælles morgensang?

5. Pas på meningen. Den siver

Det er ikke nok at du én gang, har fundet meningen med dit arbejde. Bevidstheden om mening forsvinder stille og roligt igen. Det er ikke nok, at du som leder, én gang har fortalt medarbejderne om meningen med det nye projekt.

Bevidstheden om det væsentlige løber ud, mens vi er i gang med dagligdagens arbejde. Nogle gange kan man opleve at blive helt høj efter et fantastisk seminar. Men efter nogle dage kommer hverdagen og skaber en mere flad fornemmelse.

Oplevelsen af mening kommer ikke af sig selv. Derfor skal du løbende skabe anledninger for oplevelse af mening. Julen er en kærkommen anledning til at dyrke meningsoplevelser.

Tænk over hvordan I løbende kan tale om og reflektere over mening i jeres team. Mening er ikke en viden man kan finde en gang for alle, men en oplevelse man må arbejde for, løbende finder sted.

Sådan gør du:

1. Sæt dig et stille sted. Eller gå en tur, hvor du kan være alene med dine tanker.
2. Tænk over hvad der kunne være godt at sige til dine medarbejdere. Hvad kunne være relevant for dem? Hvad

er deres største bekymringer eller udfordringer lige nu?

3. Overvej i hvilken retning du ønsker at præge kulturen i det kommende år. Men husk at en juletale ikke skal handle om produktivitet, performancemål og præstation. Søg inspiration udenfor dit ledelsesområde fx i film, kunst, litteratur, filosofi.
4. Din tale skal stadig være konsistent med din ledelsesstil i øvrigt.
5. Alligevel må du gerne vise en anden side af dig selv, end den dine medarbejdere kender fra dit daglige lederskab.
6. Stol på din intuition.

10 livsfilosofiske citater til yderligere inspiration:

"Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden, at han holder noget af dets liv i sin hånd." K.E. Løgstrup, 1956.

"Det store er ikke at være dette eller hint; men at være sig selv, og dette kan ethvert menneske, når det vil, det". Søren Kierkegaard, 1843

"Når det i sandhed skal lykkes én at føre et menneske hen til et bestemt sted, må man først og fremmest søge at finde ham der, hvor han er allerede. Det er hemmeligheden i al sand hjælpkunst." Søren Kierkegaard, 1859

"Hvis du vil have bygget et skib, skal du ikke kalde folk sammen for at tilvejebringe tømmer eller tilvirke redskaber. Du skal ikke uddelegere opgaver til dem eller fordele arbejdet – men du skal vække deres længsel efter oplevelserne på det store åbne hav." Antoine de Saint- Exupéry

Om at være inspireret: "Jeg kan ikke bære det i stilhed, det må lettes gennem arbejde. Det er ikke en kraft, der tvinger mig, men en kraft, der bøjer mig." Vilhelm Grønbech, Dansk livsfilosof (1873-1948)

"Den ægte dyd handler om at gøre det muligt for et menneske på én gang at underordne sig noget, der er større end ham selv, og samtidig prøve at fuldende sig som menneske." Ole Fogh Kirkeby

"Selvom der ikke findes nogen sandhed, så kan mennesket godt være sandfærdigt, og selv om der ikke findes nogen påviselig vished, så kan mennesket godt være pålideligt." Hannah Arendt, Tysk-amerikansk filosof

"Autenticitet er uløseligt forbundet med oprigtighed og ærlighed over for sig selv – dette at man er villig til og tør gøre sig klart, hvad man selv mener, føler og står for." Mogens Pahuus

"Kun den, der standser op, er på vej." Tommy Hellsten, finsk teolog og forfatter

"Fornuften er og bør være følelsernes slave." David Hume, 1739-1740

Få mere filosofisk inspiration til ledelse og arbejdsliv på www.VitaActiva.dk

Læs mere:

[Tvivl - og bliv en stærkere leder](#)

[Sensemaking for ledere - i teori og praksis](#)

[Skab mening med "der var engang"](#)